

حوض کوثر

فهرست مندرجات

- ۱ - معنای لغوی کوثر
- ۲ - مصادیق کوثر
- ۳ - بهترین مصداق کوثر
- ۴ - ارزیابی روایات حوض کوثر
- ۵ - اوصاف حوض کوثر
- ۶ - حوض کوثر در کلام امامان معصوم
- ۷ - پانویس
- ۸ - منبع

معنای لغوی کوثر

"کوثر" بر وزن "فعل" وصفی است که از "کثرت" گرفته شده و به معنای "خیر کثیر و فراوان" می‌باشد. گستره‌ی معنایی این واژه چنان وسیع و جامع است که مصادیق بی‌شماری از جمله "خیر بی‌نهایت" را نیز می‌تواند شامل شود.

مصادیق کوثر

برای واژه‌ی "کوثر" که در سوره مبارکه کوثر آمده است، در تفاسیر شیعه و تفاسیر سنی معانی بسیاری برای "کوثر" ذکر شده است که جملگی، از مصادیق همین خیر کثیر می‌باشند؛ مصادیقی چون:
۱. حوض و نهر کوثر...، ۲. مقام شفاعت کبری در روز قیامت، ۳. نبوت، ۴. حکمت و علم، ۵. قرآن، ۶. کثرت اصحاب و پیروان، ۷. کثرت معجزات، ۸. کثرت علم و عمل، ۹. توحید و ابعاد آن، ۱۰. نعمت‌های خدا به پیامبر (ص) در دنیا و آخرت، ۱۱. نسل کثیر و ذریه فراوان که در گذر زمان باقی بمانند.

بهترین مصداق کوثر

بی‌تردید این فراوانی ذریه و باقی ماندن نسل پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) از وجود دختر والا گهر ایشان، فاطمه ی زهرا (س) نشأت گرفته است. پس بارزترین مصداق "کوثر" وجود مبارک حضرت زهرا (س) می‌باشد. بیانگر این حقیقت و شاهد این واقعیت، شأن نزول و سیاق آیات سوره کوثر می‌باشد. آری وجود فاطمه (س) منبع خیر کثیر است که هم باعث ماندگاری رسالت پیامبر (ص) تا روز رستاخیز شده است و هم عامل جاودانگی نسل پاک او.
[۱] مصباح بزدی، مجد تقی، جامی از زلال کوثر، ص ۲۰ - ۲۲.
[۲] طباطبایی، مجد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۲۰، ص ۳۷۰.

ارزیابی روایات حوض کوثر

از این رو، با استناد به روایات مربوط به حوض کوثر و شأن نزول سوره کوثر و متن و سیاق آیات، می‌توان نتیجه‌گیری نمود: "کوثر" دارای دو مصداق بارز، یکی در دنیا و یکی در آخرت است. مصداق دنیوی آن که همان "کوثر مجدی" است، فاطمه ی زهرا (س) است که منشأ اولاد و ذریه و نسل پاک پیامبر (ص) است، که ایشان و ذریه‌ی او مردم را در دنیا از معارف و اخلاق و احکام و آداب الهی سیراب نموده‌اند و مصداق دیگر آن که "کوثر بهشتی" است، حوضی در بهشت است که علی (ع) و دیگر امامان معصوم علیهم السلام ساقی آن می‌شوند و کام تشنگان رهیده از صحرا را سیراب می‌نمایند. البته این که چه رابطه و نسبتی بین "کوثر مجدی" و "کوثر بهشتی" وجود دارد، نیاز به تعمق و بررسی و مجال افزون‌تری می‌باشد. و شاید بتوان گفت عقل و اندیشه‌ی انسان‌های معمولی از فهم و تصور آن عاجز است.

اوصاف حوض کوثر

توصیفات حوض کوثر از زبان رسول الله (ص): حوض کوثر نهری است دارای خیر کثیر در بهشت که از حوضی می‌ریزد و اطراف آن به عدد ستارگان آسمان، ظروفی چیده شده است و امت من پس از ورود به بهشت بر آن وارد می‌شوند. در پیش من حوضی است به وسعت مدینه تا یمن یا وسعت مدینه تا عمان. کناره‌های آن از طلا است و شراب (نوشیدنی) آن از برف و شیر، سفیدتر و از عسل شیرین‌تر و از میسک خوشبوتر است و بر سنگ‌های بزرگ لؤلؤ و مرجان جاری می‌شود. هرکس از آن بنوشد، هرگز تشنگی بر او عارض نشود و اولین کسانی که بر آن وارد می‌شوند، مهاجران (از مکه به مدینه) فقیر می‌باشند. والی و ساقی آن، مولا، امیرالمؤمنین، علی (علیه‌السلام) است. مؤمنان پس از نوشیدن از آب کوثر اطراف پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله) جمع شده و از دیدار یکدیگر خشنود می‌شوند. چشمه‌ی کوثر از ساق عرش است که آن جا منزلگاه اوصیا (علیهم‌السلام) و شیعیان ایشان است و از آن جا با دو ناودان به حوض ریخته می‌شود و سپس با دو نهر در بهشت جریان می‌یابد. برای هر پیامبری در بهشت نهری است که به خاطر کثرت وارد شوندگان بر حوضشان بر یکدیگر مباحث می‌کنند، لکن من امیدوارم که وارد شوندگان بر حوض بیشتر از سایرین باشد.
[۳] فیض کاشانی، مجد بن شاه مرتضی، محجة البیضاء، ج ۸، ص ۲۵۲ - ۲۵۳.

امیرمؤمنان، (علیه‌السلام) فرمودند: "حوض کوثر ما مملوّ است و در آن دو نهر می‌ریزد از بهشت، یکی از چشمه‌ی تسنیم و دیگری از چشمه‌ی معین".
[۴] مجلسی، مجد باقر، حق الیقین، ج ۲، ص ۴۵۴.
[۵] مجلسی، مجد باقر، بحارالانوار، ج ۸، ص ۲۰ .

و در حدیث معتبر، امام صادق (علیه‌السلام) فرمودند: کسی که به درد آید دل او از برای مصیبت ما، فرحناک می‌شود در وقت مردن، فرحی که هرگز از دل او بیرون نمی‌رود تا در حوض کوثر بر ما وارد شود و کوثر خوشحالی می‌کند؛ چون دوست ما بر او وارد می‌شود. حتی آن که به او می‌چشاند از لذت انواع خوردنی‌ها که نمی‌خواهد از آن جا به جای دیگر رود. هر که از آن يك شربت بیاشامد، هرگز تشنه نشده و بعد از آن هیچ گاه تعب نکشد. و آن به سردی کافور و بوی مشک و طعم زنجبیل است و از غسل شیرین‌تر و از مسکه نرم‌تر و از آب دیده صاف‌تر و از عنبر خوشبوتر می‌باشد. و از چشمه‌ی تسنیم بهشت بیرون می‌آید. بر نهرهای بهشت همه می‌گذرد و بر روی سنگ ریزه‌ی مروارید و باقوت جاری می‌شود و... و هر دیده‌ای که در مصیبت ما بگردد، البته شاد و خوشحال گردد به نظر کردن به کوثر، و آب می‌دهند از آن همه‌ی دوستان ما را، اما به قدر محبت و متابعت ما، از آن لذت می‌برند و هر که محبتش بیشتر است، لذتش بیشتر خواهد بود....
[۶] مجلسی، مجد باقر، حق الیقین، ج ۲، ص ۴۵۵.

شایان ذکر است که بدون شك دوازده امام معصوم علیهم السلام، همگی در روز قیامت، ساقی حوض کوثرند. چنان که از احادیث و براهین ظاهر است و سیدالشهداء (ع) فرمودند: "و نحن ولاة الحوض نسقى ولاتنا؛ ماییم صاحبان حوض کوثر، سیراب می‌نماییم دوستان خود را".
[۷] مجلسی، مجد باقر، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۴۹.

پانویس

۱. ↑ مصباح یزدی، مجد تقی، جامی از زلال کوثر، ص ۲۰ - ۲۲.
۲. ↑ طباطبایی، مجد حسین، المیزان فی تفسیر القرآن، ج ۲۰، ص ۳۷۰.
۳. ↑ فیض کاشانی، مجد بن شاه مرتضی، محجة البیضاء، ج ۸، ص ۳۵۲ - ۳۵۳.
۴. ↑ مجلسی، مجد باقر، حق الیقین، ج ۲، ص ۴۵۴.
۵. ↑ مجلسی، مجد باقر، بحارالانوار، ج ۸، ص ۲۰ .
۶. ↑ مجلسی، مجد باقر، حق الیقین، ج ۲، ص ۴۵۵.
۷. ↑ مجلسی، مجد باقر، بحار الانوار، ج ۴۵، ص ۴۹.

منبع

اسلام کوئیست، رواق اندیشه

رده‌های این صفحه : کلام | معاد شناسی | نعمت های بهشت